

foto: Eva Šafářková

Skladby jakoby bojavý

Rozhovor s Milanem Caisem a Petrem Niklem o kapele Sváteční Pop

Sváteční Pop je kapela, která vznikla propojením hyperaktivních výtvarníků a hudebníků Petra Nikla, Milana Caise, Ondřeje Smeykala a Jiřího Hradila. O tradiční kapelu však nejde. V půlce února vystoupí tento vykrystalizovaný kolektiv čtyř individualit hned dvakrát v Arše. O svévolnosti vzniku, nemožnosti ponorky a vznikající desce hovoří Milan Cais a Petr Nikl.

Jaká bude vaše nová deska?

Milan Cais: Sváteční Pop má pro mě dvě základní polohy – jsou to písničky, které vycházejí od Petra, mají jeho poetiku a texty, které jsme se Svátečním Popem pojali po svém. A pak to jsou takové kompozice, které nemají jasnou strukturu, i když po čase se v nich ta struktura vždy nějaká najde. To se nám prolíná na koncertech a v podstatě se odráží i na CD.

Petr Nikl: Deska vzniká stejným samospádem jako naše propojení, které začalo v roce 2008 vystoupením v českobudějovické Solnici. Koncert byl doprovodnou akcí interaktivní výstavy Orbis Pictus, na které tři z nás měli své objekty. Vyzvala nás Kateřina Melenová, ale nevěděli jsme, co budeme hrát. Navezli jsme ke mně do ateliéru nástroje a týden před koncertem začali zkoušet. Milana napadlo zpracovat některé mé písně, které znal z desky Nebojím se smrtihlava. Spolu s dalšími tvoří základ písňové části CD. No a pak se vždycky kluci rozjeli do velké divočiny a z té improvizace vykrystalizovalo mnoho skladeb během dvou tří zkoušek, víc jich asi nikdy nebylo. Absolutní spontánnost.

MC: Když jsme nehráli Petrovy písničky, ale ty naše „kompozice“, byl Petr trochu „plonkovej“ a začal volně performovat. Začal blbnout, tančit, nebo klapat svojí maskou vopíčí, nebo čímkoli, co bylo po ruce. Pamatuju si, že v Solnici tančil s Buddhou. Celé to potom dostává takový protipohyb. Tyhle skladby jsou buď ambientní, nebo jakoby bojavý, takový bububu, ale tímto získávají komickou polohu a takové zvláštní napětí. Zkrátka kabaret neuchopitelného tvaru.

PN: Tři z nás jsou výtvarníci, vystudovali jsme AVU, rádi kombinujeme souzvuk hudby s vizuálními kreacemi. Používáme spoustu světelných objektů a dbáme na to, jak je koncert nasvícen. Taky pokud hrajeme ve větším prostoru, vystupují s námi další nehudební hráči – vizuální VJ Clad a letecký operátor heliových objektů Ondřej Eremiáš.

MC: Nikdy jsme k Svátečnímu Popu nepřístupovali klasicky jako ke kapele, která hraje každý víkend koncerty, jako to třeba mám s Tata Bojs. Tady je to jinak, jde o audiovizuální performance a od začátku jsme to tak vnímali.

PN: Vždycky je to zásadní samovolný proces. Třeba název Sváteční Pop vznikl, až když Kateřina Melenová ušila pro úplně jinou akci k Svatojánské noci, kde já jsem nebyl, klukům tři speciální sametové kostýmy s čepci, které mohou připomínat pravoslavné popy. Líbila se nám ta dvojakost v názvu, kostýmy jsme jí už pak nevrátili a hrajeme v nich své koncerty.

Akorát jako čtvrtý mám odlišné šaty. My se opravdu setkáme jen na koncertě, jednou do roka. Než bychom zkoušeli, tak rovnou hrajeme. Spíš slavíme vzájemný svátek setkání, ve kterém je možné úplně všechno. A protože se vzájemně známe a plujeme na společné vlně, reagujeme jeden na druhého, volíme z momentálně nevhodnějších prostředků třeba okamžiky ticha nebo rostoucí akční tlak. A to se nedá načasovat předem. Máme sice ty skladby mnohokrát zahrané a jejich struktura je dána, ale vždy jsou jiné, číháme, co se s nima stane. Je to víceméně happening, večer plný překvapení i pro nás.

Jde tahle samovolnost fixovat? Jak to bude probíhat ve studiu?

PN: Tahle alchymie, kterou zažíváme na koncertech, je samozřejmě úplně něco jiného, než studiová práce.

MC: To, co unese divák a momentální živá produkce teď a tady, tak už třeba neunes CD. Jsou tam různé limity a nastává i trošku jiný způsob vnímání.

PN: Já jsem teď ve studiu pracoval na svých písničkách a pak mě napadly ještě slova k některým skladbám, které původně s textem nepočítaly, a zatím nevím, co je lepší. Slova vždy hudbu promění, zkonkretizují. Na cd nás zajímá kombinace tohoto dvojího vnímání. Na jedné straně ponoření se do atmosféry a zvuků bez konkrétních příběhů, a na straně druhé sledování obrazotvornosti slov v písních.

Jak se domlouváte? Hádáte se? Má někdo právo veta, nebo jde o kolektivní vědomí?

PN: My nemáme šanci dostat se do sporu, protože spolu vůbec nejsme.

MC: Poštěstilo se nám nedávno všem čtyřem sejít se na pár hodin ve studiu, ale tam na žádný hádání není prostor. Každý z nás se nějak vyjadřuje a s respektem se o tom bavíme. Snažíme se to udělat tak, aby se to líbilo všem a nebyl nějaký direktivní postup. Měl jsem ještě takový nápad, že bychom udělali čtyřalbum – čtyřvinyl a každý výtvarně zpracovali jeden obal. Byl by to takový audio-vizuální balíček.

PN: Asi nás nemůže zaskočit žádná ponorka, když nejezdíme po šňůrách. Zřejmě jsme odhadnutí někde jinde.

Sledujete navzájem své projekty?

MC: My se s Petrem známe intenzivněji od roku 2000. Já jej předtím vnímal jako umělce a člena Tvrdohlavých, na škole jsme se nepotkali, jsem o půlgeneraci mladší.

PN: To je jediný schůdek mezi mnou a ostatními, že jsem o deset let starší. Ale trochu to doháním svou infantilitou.

Co máte před sebou?

MC: Není žádný koncept na to, co dál. Náš horizont je vydání alba a pak se uvidí.

PN: Kdo s tím přišel, že budou dva koncerty?

MC: Tys s tím přišel, mně to přišlo jako trochu troufalá myšlenka, ale tys říkal dva.

PN: Dva jsou svátečnější než sváteční. Zdvonásobený svátek. Ale pakliže to uděláme různě, tak to můžeme zkusit. Vizuálně je můžeme hodně odlišit.

Rozhovor vedla Pavlína Svatoňová

foto Eva Šarňáková